

אהבת ישראל, שמיטה ותשובה

להאיר להם בתורתו בצדקתו ובחכמתו. אך כאשר עברתי דרך מחנם קודש ושמעתי שהמעשה אמת, ודיברתי עם הרב הגאב"ד שליט"א [הרב קוק] אודות זה, והפליג אותי לדברים אחרים, ולא רצה לדבר אודות זה – והבנתי שזהו משום שיש לו חלישת דעת לטפל בזה".

איגרת תקנ"ה:

יאמין לי כבוד גדולתו: גם רובם של החיצונים שמחבבים אותי יודעים ומכירים שחס ושלום איני מהם ומהמיהם, ושכרוק מזרח ממערב רחקו מחשבותיי ודרכיי ממחשבותיהם ודרכיהם... אלא שבעל כרחם הם מוכרחים להודות... שאני מלא ב"ה בכל קרבי באהבת ישראל.

אורות ישראל ד', ג:

האהבה הגדולה שאנחנו אוהבים את אומתנו, לא תסמא את עינינו מלבקר את כל מומיה. אבל אנחנו מוצאים את עצמותה, גם אחרי הביקורת היותר חופשית, נקייה מכל מום.

שמונה קבצים (קובץ ח', פסקה קטז):

גדולה היא אהבתי לכל היצורים, לכל המציאות... הנני מרגיש בכל קרבי את אהבתי הגדולה לכל הבריות, וביותר מזה לבני אדם ובמידה יותר עליונה לבני ישראל... איני חפץ בפחיתת הכבוד של שום אדם. אני רוצה שהכול יתעלו, הכול יתכבדו.

רידב"ז (בהקדמה לספר בית רידב"ז):

מעודי הייתי בטבעי קנאי גדול, ובעת שראיתי שעמודי היהדות מתרופפים ורוח הקרירות מנשבת באהלי ישראל, לא יכולתי להתאפק ויצאתי ברוח הקנאה בכל כוחי.

הרב קוק (אזכרה, תולדות הרב, עמ' קכג; דבר השמיטה, עמ' 128):

הישוב הוא חיי נשמת... ולא נעלם ממני שיש גם כן מתירים קיצונים, אבל אינני נוטה לזה, כי כשם שאנו צריכים לארץ, אנו צריכים לדת, ואנו צריכים להשריש שלא תשתכח תורת שביעית מישראל.

סבי המשורר רבי יוסף צבי רימון זצ"ל (רבי אברהם יצחק

הכהן קוק ורעיון התחיה, עמ' 10):

כל איש מבין, יידע ויבין על פי רושמי כל התקופה הזאת בארץ, כי בלעדי מציאותו של הרב קוק בארץ בעת הזאת היה יכול חלילה היישוב להתמוטט מפני קיצוניותם של הדור החדש והישן גם יחד, באין שום אמצעות ביניהם ובאין השפעה תשובה ונעלה מאת איש נדיבות גם עליהם וגם על החיים בכללם. כל זה פעל ועשה הרב קוק בשעה שמצא הרבה רוגז-רוח גם משני הצדדים האלה, ולפעמים גם פגיעה בכבודו הנעלה.

הרידב"ז (מובא בחיי ראי"ה, רצב-רצג):

"איך יעלה על הדעת שילחום זבוב קצוץ כנפיים נגד הנשר הגדול, הגאון האדיר דפקיע שמיה בתבל ומלואה, ואלו איים ידרושו